



Lagt til rættis: Árni Joensen



Sildin helst deyð av kulda

Fleiri túsund tons av deyðari sild liggja í fjøruni og niðri á botni í Kolgrafarfirði í Íslandi, og lívfrøðingarnir halda, at hon doyði av kuldaskelki

Fyri nøkrum døgum síðani varnaðust fólk, at nógv sild lá deyð á sandinum innast á Kolgrafarfirði, sum er vestantil í Íslandi, og seinni vísti tað seg, at eitt tjúkt lag av sild lá eftir botninum innast á fjørðinum.

Um vikuskiftið vóru kavrarar niðri og kannaðu umstøðurnar. Ein teirra greiddi aftaná frá, at hann hevði ver-

ið niðri á knappliga 30 metra dýpi, og at har lá sildin sum eitt teppi eftir botninum.

Lívfrøðingurin Róbert Arnar Stefánsson hevur verið á Kolgrafarfirði og kannað sildina. Hann sigur við Morgunblaðið, at tann deyða sildin er ikki rak, men í góðum standi.

Hann er ikki heilt vísur í, hví so nógv sild er deyð.

Onkur hevur sagt, at kópur ella sildreki kann hava rikið sildina inn at landi og upp á turt, men tað heldur Róbert Arnar ikki. Hinvegin heldur hann, at sildin kann vera deyð av kulda, tí at sjógvurin er kølnaður bráðliga.

Lívfrøðingarnir hjá Havranssóknarstovninum eru av somu áskoðan. Kanningar um vikuskiftið vístu, at meðan

sjógvurin á Grundarfirði, sum er nærhendis, var fyra stig var sjógvurin inni á Kolgrafarfirði um frostmarkið.

Eingin veit við vissu, hvussu nógv sild er deyð, men Havranssóknarstovnurin setti í síðstu viku, at umleið 250.000 tons av sild var inni á Kolgrafarfirði.

Hevði mannabein hjá sær í songini

Tingrætturin í Gøteborg feldi mánaðagin dóm í einum sera sjáldsomum máli ímóti einari kvinnu, sum hevði fult av mannabeinum heima við hús.

Formliga var tann 37 ára gamla kvinnan ákærd fyri at hava gjørt seg inn á gravarfriðin, og rætturin dømdi hana seka, tí hon hevði havt ymisk mannabein og mannaskøltar í íbúð síni.

Ákærvaldið hevði millum annað myndir, sum vístu, at kvinnan hevði mannabein hjá sær í songini.

Í niðurstøðuni vísti rætturin á, at tað er eitt brotsverk at flyta partar av einari beinagrind, tá ein ikki hevur neyðuga góðkenning til at gera tað. Harafturat er tað ólógligt at seta eina

beinagrind saman og at hava hana liggjandi á gólvinum, umframt at tað er ólógligt at goyma partar av beinagrindum í posum og at brúka teir til at keypa við.

Hóast hon bleiv dømd sek, sleppur kvinnan frá at fara í fongsul. Hon verður undir eftirliti og skal hava viðgerð fyri misnýtslu umframt sálarliga viðgerð.

Tann 37 ára gamla kvinnan sigur við blaðið Göteborgs-Posten, at hon er helst eitt sindur sjáldsom.

–Eg havi áhuga fyri rættarvísindi og sera stóran áhuga fyri, hvussu beinagrindin hjá fólki er sett saman. Eg havi myndir av deyðum fólki, sigur hon við blaðið.



Vandamikil maðkur

Fólk, sum eta fisk úr Eystrasalti, mugu vera ansin, tí nú hevur ein partur av fiskinum har fingið eitt maðkaslag, sum kann vera vandamikið fyri fólk. Vil heilt illa til, kann maðkurin koma í magan hjá fólki og haðani út í kroppin. Tá maðkurin setir hol á maga- ella tarmveggin, kann tað elva til bruna, sum gevur nógvá pínu.

Men tað ber til at forða maðkinum at gera um seg, og hyggjuráðini eru sum so ofta at hita fiskin væl og virðiliga, áðrenn hann verður etin. Ein onnur loysn er at frysta fiskin 20 stig í 24 tímar.

Danskir granskarar siga, at hetta maðkaslagið var ikki í Eystrasalti fyrr, men at tað er komið hagar við kópi.



Javnt millum Jens og Ernu

Tað stendur at kalla á jøvnum millum tey í Noregi, sum vilja hava Jens Stoltenberg til at halda fram sum stjórnarleiðara, og tey, sum vilja hava Høgra-forkvinnuna Ernu Solberg at loysa hann av aftan á valið næsta ár.

Í einari nýggjari kanning siga 42,5 prosent, at tey vilja hava Stoltenberg, og 40,8 prosent siga, at tey vilja

hava Solberg. Í einari tilsvareandi kanning í oktober var púra javnt teirra millum, síðani dró Stoltenberg frá, men nú minkar munurin aftur.

Eingin av hinum floksleiðarunum hevur nakran møguleika í kappingini um stjórnarleiðaraheitið. Forkvinnan í Framburðsflokkinum, Siv Jensen, er heilt niðri á 6,5 prosentum.

Kanna rannsóknarúrslit

Vísindafólk kanna nú leiðitið av teirri sokallaðu Lomrog-rannsóknarferðini, sum kannaði leiðirnar millum Norður-grønland og Norðpólin í summar. Endamálið við rannsóknunum var at fáa staðfest, at ríkisfelagsskapurin kann av røttum krevja ræðisrætt yvir leiðini norðan fyri Grønland, íroknað sjálv-an pólin.

Christian Marcussen, sum var við á rannsóknarferðini, sigur við KNR, at arbeidið at

kannað rannsóknarúrslitið verður neyvan liðugt fyrr enn í 2014, tá Danmark skal lata Havrættarnevndini hjá ST grundgevingina fyri sínum kravi um ræðisrætt til leiðina.

Leiðin norðan fyri Grønland er ikki tað einasta kravið, sum Danmark hevur vegna ríkisfelagsskapin. Føroya vegna krevur Danmark eitt øki norðan fyri Føroyar og eitt øki sunnanfyri.